

**De Vita Et Honestate Canonicorvm, Et Aliorvm
Ecclesiasticorvm Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Quid Pius quintus, & Concilia Mechlinien, & Cameracense de vestitu
clericorum statuerint. cap.iiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](#)

Quid Pius V. & Concilia Mechliniense, & Cameracense de
vestitu clericorum statuerint. CAP. IIII.

Pius verò quintus cupiens, & saragens sacri Concilij Tridentini iussa in omnibus exequi, ut cum virtute
& animi integritate clericalis externus etiam habi-
tus, & vestitus congrueret; statuit, & præcepit * omni-
bus & singulis sacris ordinibus initiatis; aut quocumque
beneficia ecclesiastica etiam simplicia obtinentibus, cu-
iuscumque gradus, aut dignitatis sint, ut vestem supe-
riorem, & interiorem simplicem, & talarem omnes ge-
stent, non reflexam, sed compositè, & aptè ad collum
annexam. Pallium, quod ferraiolum dicitur, id habeant,
vel clericali decoro nō sit alienum, idque tantum in plu-
viali, & frigoris necessitate, semperque cum talari tunica
induant. Quas tamen vestes ad longioris itineris neces-
sariam commoditatem breuiores, modo ordinis hone-
stati conueniant, adhiberi permittimus. Caligis non in-
flatis, nec dissectis; calceis crepidisve nō inaniter incisis
ventur, sed simplicibus & integris. Camisias ad manū,
& ad collum crispas, & (vt dicunt) lactucaras, aut arte
laboratas ne fumant. Pileos ne habeant, nisi valetudinis
causa, & eos simplices, neque turbinatos, quos ingre-
dientes in ecclesiam, vel ædes, maximè publicas, sem-
per omittant. Neque reticulum, aut subbiretum, nisi va-
letudinis necessitas postulet, idque sine redimiculis; nec
annulos, nisi honoris gradus, aut officij munus requi-
rat. Preciosioribus pellibus, vnguentis, & aliorum odo-
rum suauitaribus abstineant. Ab omni mulae & equi in-
strumento, & ornamento, aurum, argentum, villutum,
& omnino sericum amoueant. Vestrum colorem tan-
tummodo nigrum, nisi aliud magistratus, aut honoris
ratio postuler, adhibeant. Ventes holofericas, aut serico
ornatas, domi aut foris ne habeat. Arma ne ferant, né ve
personati incedant. In omni denique vestitu nouitatem,
& tam elegantiam, & concinnitatem, quam negligenter, ac
sordium suspicionem vitent. Qui in aliquo horum de-
ligent præter vestium, aliarūmve rerum amissionem
vigintiquinque aureis mulctetur, locis piis arbitrio no-
stro attribuendis; carcere etiam ac beneficiorum priua-

a sua constitut.
ex. edita an.
Dn. 1566. Vide
concil. Medio-
lenen. pars. 1.
tit. de deric.
vissitu. & re-
liqua vita mo-
deratione: &
tit. de armis,
lud. et spectac.

In habitu de-
ricali delin-
quētes quomo-
do puniendi.

L. iiiij. tione,

tione, maioribusque poenis pro delicti, & per se genere arbitrio nostro puniatur.

Prouincialis verò Synodus Mechlinensis, quæ mis Pōtificibus, & sanctis Synodis, maxime ad Tridentina de clericorum habitu, vita, honestate, modestia retinenda, & simul de luxu, comedientia, iusibus, & quibuscumque criminibus vitadi, & salubriter sancta sunt, eadem sub eisdem ampleribus poenis, tanquam hic repetita Synodus prouincialis seruari præcipit, & mandat, & statuta sequuntur de vestitu & habitu: Quo autem lumen seculi à Dei ministris arceatur, nullus clericus pretiosis, aut statui incongruentibus in personam & vestitu vtratur vestibus, neque caligis follicantibus, & personam levitatem praefferentibus. Dum in priuatoe deudent, qui in sacris sunt ordinibus constituti, sacerdotalem, & vestem gestent talarem, potius qui in oppidis agunt. Qui verò ruri, ut minimum tibiarum usque promissam habere debet. Potrò clerici viatores, aut peregrinantes, ita sacerdos, suaque professione dignè gerant, ut eorum bus, verbis, habituque modesto per omnia glorietur Deus. Clerici, qui in academiis, aut scholis manu vel minoribus vivunt, & in alio, quam sui beneficiorum resident, intra mensam à die publicati huius prouincialis, corona, pileo, caligis simplicibus, & ordini suo, & vocationi congruo vtantur; & annis huius rei testimoniales literas sigillo videntis, si in ea resideant, munitas, aut ludimagistris in priuatis scholis agant, conscriptas, ei, cui literationes studij exhibere debent tempore congruunt. Qua in re, si defectuosi fuerint, fructuum beneficiorum priuentur.

Conciliū verò prouinciale Cameracense paucata complectens, statuit: ut clerici gestu, vultu, & vestitu statum, & ordinem suum profiteantur, eam disciplinam neglexerit, & cum vestitum ambulet, qui deceat potius militem, aut laicum, quam clericum castigetur, cogaturque in ordinem redigi. Atque dictorum vestigia, & exempla fecutus R. ^{ante poli}

*a de vita &
bonis. deric.
cap. 4.*